

bb 67. időjárásjelentés

gg vm

1963. április 9.

a meteorológiai intézet jelenti április 9-én, kedden 19 órakor:

kissé több felhő

várható időjárás szerda estig: kissé felhősebb idő, legfeljebb néhány helyen esővel. időnként élénk déli szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 15-18 fok között./mti/

- . -

bb 66. az osztapenko házaspár a steinmetz család tagjaival találkozott

1 bc/gg vm ha

1963. április 9.

valentyina osztapenko és férje, n. 1. osztapenko, a szovjet hadsereg kapitánya kedden délután találkozott steinmetz kapitány budapesti nővéreivel, aurórával és irinával. a budapesti felszabadításért hősi halált halt két szovjet parlamentarista családjának tagjai a baráti találkozót követően megkoszorúzták steinmetz kapitány emlékművét./mti/

- . -

19.45/a

- 38 -

mo

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 6-7. Telefon: 164-400, 369-600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. április 10.

bb 1. a kulturális kapcsolatok intézetének tavaszi és nyári kiállításai-ferenczy béni tárlata bécsben - angol festők, francia grafikusok munkái budapesten

i s/gg/m/ha

1963. április 10.

a kulturális kapcsolatok intézete több kiállítást rendez tavasszal és nyáron a különböző külföldi országokban, illetve budapestben. a közeljövőben budapestben husz francia grafikusművész munkáival ismerkedhetnek meg a képzőművészet kedvelői. a 19. és a 20. század csehszlovák festőinek és szobrászainak kiváló alkotásait a műcsarnok május eleji tárlatán láthatja a közönség. a magyar-angol kulturális csereprogram alapján rendezendő budapesti tárlat ötven festő művein mutatja be az angol festészet fejlődését a századfordulótól napjainkig. a világhírű faenzai múzeum kerámiáiból június 3-án az iparművészeti múzeumban nyílik kiállítás.

mind több magyar alkotóművész munkáival ismerkedhet meg a külföldi közönség. ferenczy béni és kortársai címmel a nemzeti galéria tulajdonában levő kislasztikákból, grafikákból és szobrokból nyílik kiállítás a bécsi Künstlerhausban április 26-án. április második felében a római magyar akadémia épületében állítják ki kádár györgy és kass jános festményeit. ugyanekkor párizsban magyar építészeti és városrendezési kiállítás nyílik. még az ősz folyamán megtekinthetik az angol múzeumlátogatók kerámiáinkat. e kiállításon legismertebb kerámikusaink munkáival együtt a fiatalok alkotásait is bemutatják. a néprajzi múzeum és a népi iparművészeti tanács münchenben már nagy sikerrel bemutatott népművészeti anyagából salzburgban, a kínában kiállított építészeti fotódokumentációs anyagból pedig vietnámban rendeznek tárlatot a nyáron.

emellett a kulturális kapcsolatok intézete több nemzetközi kiállításra is küld anyagot. így részt veszünk a fiatalok párizsi biennáléján, a saopaulói építészeti és képzőművészeti kiállításon és a zenei anyagok svájcban megrendezésre kerülő tárlatán, amelyre bartók és kodály életét és munkásságát bemutató dokumentációkat küldünk. /mti/

- . -

- 1 -

mo

bb 2. „ür-bábjáték,,

i na/tm/m/ha

1963. április 10.

az állami bábszínház együttese nemrég érkezett vissza nagy-sikerű nyugat-németországi vendégszerapléséről. az együttes most érdekes feladat megoldására készül: fehér klára kaland a vénuszon című fantasztikus bábjátékát készítik elő. az immár a bábszín-padon is megjelenő időszerű téma különleges technikai feladatok megoldása elé állítja a színházat. /mti/

bb 3. 25 centiméter átmérőjű husvétli hortenziák szegeden

vid/j/m/ká

1963. április 10.

a szegedi kertészeti vállalat üvegnázaiban nyílnak a leg-látványosabb koratavaszi virágok: a fehér, téglapiros és ró-zsaszin hortenziák. a virágkedvelők azért vásárolják előszeretettel, mert nagyon mutatósak, díszítik a lakást. a szegedi kertészetben sok olyan hortenzia nyílik, amelynek virágátmérője meghaladja a 25 centimétert. ezekből az óriás virágú hortenziák-ból 8000 cseréppel nevelnek, s már megkezdték szállításukat budapestre. /mti/

bb 4. iskolákból, sportpályáról lopott - két és félévi szabadságvesztésre ítélték

i bc/tr/m/ha

1963. április 10.

munka helyett büncselekmények elkövetéséből tartotta fenn magát a foglalkozás- és lakásnélküli dávid istván, miután az elmúlt év elején szabadult a börtönből. az alkoholista tolvaj pinceablakon keresztül bemászott több fővárosi iskola épületébe, s tantermekből, öltözőkből, irodákból különféle ruha-neműeket, szőnyeget, függönyöket, magnetofont, filmvetítőt, egyéb felszerelési tárgyakat lopott, majd eladta őket. behatolt a bvsz-sporttelep öltözőjébe is, ahonnan sportruházati cikkeket, a holló kisvendéglőből pedig abroszokat, függönyöket lopott. hasonló célból lakásokat, vikendházakat, garázst is „felkerek-sett,,. /folyt.köv./

- 2 -

bb 4. /iskolákból, ... 1. folyt./m

a központi kerületi bíróság két évi és hat hónapi szabadság-vesztésre ítélte, s kártérítésre kötelezte. ezenkívül elrendel-te, hogy a büntetés letöltésekor kényszerelvonó kurában részesül-jön. /mti/

bb 5. magyar rövidfilmek 25 országban

i di/mné/m/ha

1963. április 10.

világszerte nagy az érdeklődés a magyar rövidfilmek iránt. tavaly 25 ország forgalmazói 60 népszerű-tudományos, riport-, és dokumentumfilmünket vásárolták meg. a pannónia filmstudó új-donságai közül a „párba,, a német szövetségi köztársaságba, izraelbe, a szovjetunióba, lengyelországba, a vietnami demok-ratikus köztársaságba, svédországba, dániába és az egyesült ál-lamokba; a „ceruza és radír,, norvégiába, izraelbe, hollandiá-ba, bulgáriába és angliába; a „peti és a gépember,, pedig Lengyel-országba, bulgáriába, romániába és belgiumba jutott el.

a budapest filmstudio forgatócsoportjainak alkotásai közül az „amíg a tavasz újra eljön,, -t franciaország, tunisz, marokkó, a német szövetségi köztársaság és románia moziláto-gatói ismerhették meg. az „ezüstszalak,, -at norvégiában, francia-országban, algériában, tuniszbán, marokkóban, a kínai népköztár-saságban és a német szövetségi köztársaságban; a „ragadozó növények,, -et franciaországban, a német szövetségi köztársaságban, tuniszbán, marokkóban és norvégiában vetítik. az „eszterháza muzsikusa,, című dokumentumfilmet, amely haydn magyarországi tartózkodásának emlékeit örökítette meg, megvásárolta az olasz, a finn, a svéd, a norvég és a belga televízió. /mti/

bb 7. csehov egyfelvonásosait mutatja be a madách kamara színház

i na/tm/m/ha

1963. április 10.

a madách színház kamara színházában a héten kezdődtek meg a próbák csehov három egyfelvonásosából. a medve, a Leánykérés és a jubileum felújítását ádám ottó rendezte. /mti/

- 3 -

bb 11. megkezdik a lakihegyi rádióadó rekonstrukcióját - két 150 kilowattos, korszerű adót kap a kossuth rádió

i kt/kf/m/vg

1963. április 10.

a „kossuth„ rádió műsora az ország területének 85 százalékába - este pedig csak az 55 százalékába - jut el. a petőfi adó vétellehetősége még rosszabb: nappal 77 százalékos, este 47 százalékos. az elavult adóberendezések, a kossuth rádió lakihegyi 135 kilowattos adója és a szinte muzeumi tárgynak számító 20/50 kilowattos tartaléka, nem tudja megállni a helyét a zsúfolt közép-hullámban. a petőfi rádió 9 adóállomása kis teljesítményénél fogva nem felel meg a követelményeknek.

a posta az idén megkezdte a főműsort továbbító kossuth adó rekonstrukcióját. az év második felében lakihegyen megkezdik az áramellátást biztosító hálózat kiépítését, jövőre pedig új adóépületet létesítenek. két, egyenként 150 kilowattos új, modern, adóberendezést szerelnek fel 1965-ben. az egyik adó a másiknak állandóan bekapcsolt „meleg tartaléka„ lesz. az új konstrukció lehetőséget ad a két adó párhuzamos járatására is, ami azt jelenti, hogy szükség esetén 300 kilowatt teljesítménnyel is tud majd dolgozni az adó. a gőzhűtéses berendezés érdekessége, hogy ezzel - heller-forgó féle kondicionáló közbeiktatásával - az egész adóépület fűtését is megoldják.

a petőfi rádió műsorsugárzását lényegében nagyobb beruházás nélkül a meglévő adók korszerűsítésével, átcsoportosításával igyekeznek javítani. nemrégén kicserélték az „őskori„ 8 kilowattos adót, s azóta már érezhetően javult a fővárosban a petőfi adó vétellehetősége. az év végéig elkészül egy 20 kilowattos berendezés is, amely jövőre már teljesen kielégítően megoldja budapest és környékének műsorellátását. az ötéves terv végén - a kossuth ~~adójának~~ a petőfi műsorának sugárzására állítják át, a dunántul vételének javítására. ezenkívül később az országos ultrarövidhullámú rádió adóhálózat kialakításával folytatják majd a petőfi adó vétellehetőségének tovább terjesztését. /mtl/

Adó rekonstrukciójának befejeztével - a balatonszabadi 135 kilowattos adót

- 4 -

bb 6. százmázsás halászszerelvény a balatonon

vid j vm ká

1963. április 10.

a balatonon megkezdődött a tavaszi halászat. a tihanyi és a siófoki halászok után már valamennyi brigád vízre szállt a motoroshajókon. a 800-1000 méteres hálókkal az első napokban sikerrel zárultak a kerítések. az öt brigád napjában több, mint 100 mázsa halat szállított partra. a legnagyobb zsákmányokhoz a keszthelyi-öbölben jutottak: ezen a helyen egy nap alatt 116 mázsa halat fogtak ki./mtl/

- . -

bb 8. husvételre felkészülten várják a vendégeket a bükki és a zempléni turistaházak

vid te vm ki

1963. április 10.

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal jóelőre felkészült az év első nagy forgalmára, a husvétli ünnepekre. a hivatal kezelésében levő turistaszállásokat mindenütt rendbehozták. az égerszögi, a mogyoróskai, a tokaji és a rudabányai turistaszállásokon szombatira és husvét vasárnapra már minden szobát, sőt minden ágyat lefoglaltak. ezekről a helyekről közös túrákat szerveznek aggtelekre, füzérre, regécre és más természeti szépségekben gazdag tájakra. a két ünnepen várhatóan sokan keresik fel miskolc-tapolcát is. az aggteleki és a jósvafői cseppkőbarlangokat az eddig beérkezett jelentkezések és a számítások szerint a husvétli ünnepeken mintegy 3000-4000 dolgozó keresi fel. ezek nagy része külön autóbuszokon érkezik./mtl/

- . -

bb 10. 50 új almafajttával gazdagodott a nyírségi „gyümölcsfa-muzeum„

vid j vm ká

1963. április 10.

hazánk legnagyobb „gyümölcsfa-muzeuma„ a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet ujfennréti telepe újabb 50 almafajttával gazdagodott. ezzel már több mint 660 almafajttát tartanak itt megfigyelés alatt.

/folyt.köv./

- 5 -

/bb 10. 50 új almafajtával.....1.folyt./vm

az újabban begyűjtöttek között vannak a nemrég nemesített jonathán-hibridek. ezek erőteljes növekedésűek, leveleik bőrszerűek, ellenállóak a gombabetegségekkel szemben. jelenleg 8 jonathán almafajtát ültettek el a gyümölcsfa-, „ősök”, a beregi, sóvári és a kenézi piros szomszédságában.

a múzeumban az egyesült államokból is érkezett a napokban egy jonathánhoz hasonló almafajta, az úgynevezett king dávid.
/mti/

bb 9. lebontották az állványt az akadémia főbejárata előtt - restaurálták a főhomlokzatot - 110 tonna új kődíszel tüntették el a háborús sérüléseket

i sb/sze vm vg

1963. április 10.

a kőfaragó-és épületszobrászipari vállalat dolgozói helyreállították a magyar tudományos akadémia épületének főbejárati homlokzatát és négy nappal a határidő előtt lebontották az építőállványt is. a kőfaragók többszáz lövésnyomot tüntettek el. a főhomlokzatnak majdnem a felén kicserélték a belövésektől megsérült, megrepedt köveket. többek között új erkélydíszeket, kőkorlátokat és párkányokat készítettek, s összesen 110 tonna új kőelemet helyeztek el. szobrászok is dolgoztak az épületen. kijavították a homlokzat pirogránit szobrait és régi fényképek alapján újjal pótolták az egyik teljesen elpusztult alkotást. a kőfaragók most megkezdték az épület dunai homlokzatának helyreállítását. ez az utolsó restaurálási feladat, amely már csak néhány hónapig tart és így a nyáron átadják a megszüpített akadémia épületét./mti/

- 6 -

bb.12. a húsvéti forgalomban: mintegy kétszáz mentesítő vonatot indít a MÁV, több mint félmillió utasra számít a MÁVaut, gyorsbélv vonatok ráckevére a horgászoknak, már öt mikrobusz-szerelvény jár a szigeten és a ligetben

ö/hbj/n/vg

1963. április 10.

a kettős ünnepen - az előrejelések szerint - rengetegen utaznak vidékre, sokan keresik fel a budai hegyvidéket, s bőségesen lesz utasa a fővárosi autóbuszüzem kocsijainak is. a közlekedés gondosan készült a nagy feladatra. a MÁV - a szükségletnek megfelelően --mintegy kétszáz mentesítő vonatot indít, elsősorban miskolc, nyíregyháza, debrecen, békéscsaba térségébe, ahova a tapasztalatok szerint ünnepek idején rengetegen utaznak. nemcsak budapestről a vidéki városokba, hanem a nagyobb vidéki városok között is közlekednek mentesítő szerelvények. a vasút az egész kocsiparkját forgalomba állítja. a pályaudvarokon információs szolgálatot szervez - s már most elővételben válthatók a menetjegyek, nemcsak a pesti pályaudvarok pénztárainál, hanem a vidéki állomásokon is. az elővételért külön díjat nem kell fizetni.

a budapesti MÁVaut az ünnepek idejére több mint félmillió utast vár, s erre a nagy igénybevételre alaposan felkészül. csak az engels téri pályaudvarról százal több busz indul, mint más időszakokban. a gyors átcsoportosítás érdekében az engels téri pályaudvar és a Szabolcs utcai központ között alkalmi urh rádió összeköttetést teremtenek. a vidéki ipari centrumokból az autóbuszokat a budapest-környéki - így a váci, a ráckevéi, a ceglédi, a gödöllői, az érdi, a szentendrei vonalak - megerősítésére irányítják.

a fővárosi autóbuszüzem szombaton elsősorban azokra a vonalakra oszt be több buszt, amelyek pályaudvart érintenek, így sűrítik az 1-es, a 7-es, a 19-es járatokat. a kettős ünnepen a „zöld forgalmat”, erősítik. már reggel nyolc órától jár a 121-es, amely a nemzeti színháztól a Jánoshegyre viszi a kirándulókat. ünnepi ajándék: öt mikrobusz-szerelvény közlekedik, három a margitszigeten, kettő a városligetben, s a közönség kívánságára már reggel 9 órától este fél 8 óráig.

a bélv is mentesítő szerelvényeket tart készletben, s ha kell, a szentendrei vonalon 15 percenként szállíthatják a kirándulókat a hegyekbe. ráckevére és vissza összesen négy gyorsvonatot iktatnak be, hogy a horgászok gyorsabban jussanak el a horgászparadicsomba, a soroksári duna-ághoz. a készülődés tehát nagy, csak most már a tavasz is megemberelje végre magát./mti/

8.45/n

--

-7-

le

bb.13. a bull gamma et: a máv új „fuvardíjszámfejtője,

i/tz/n/vg

1963. április 10.

nincs többé tévesen számlázott fuvardíj a máv-nál. ezt bizonyította be a máv adatfeldolgozó főnökségén az a bemutató, amelyet fekete andrás gépészmérnök, a máv kibernetikai csoport-vezetője tartott a közlekedéstudományi egyesület közlekedés-gazdasági szakosztálya, valamint az érdekelt szakmai és hivatalos szervek képviselői előtt.

ez az eredmény arra vezethető vissza, hogy a közelmúltban a máv - Európában az elsők között - a fuvardíjak számlázását és az ezzel kapcsolatos összes további teendőket teljes mértékben a gépi adatfeldolgozásra bízta. a munka dandárját a főnökség bull gamma et típusu elektronikus számológépe végzi. a feladat megoldásához szükséges műveletek meghatározása, az ugynevezett programozás eredeti hazai termék: magyar matematikusok szellemi erőfeszítésének eredménye. a munka előkészítése mindössze annyiból áll, hogy az egész országból ideérkező összes fuvarleveleket „a gép nyelvére lefordítva,, , beadagolják a bull gammának. a továbbiakat azután, így a fuvardíj kiszámítását - olykor 10-15 különböző tényező figyelembevételével - majd a számla összeállítását és az adatok statisztikai feldolgozását már maga a gép végzi el. sőt rövidesen rábizzák azt is, hogy a magyar nemzeti bank útján „emeltesse is le,, a fuvardíjat a szállítató vállalat egyszámlájáról.

a gépi fuvardíj-elszámolást kis keretekben körülbelül egy éve kezdték meg, azután egyre nagyobb arányokban alkalmazták és ma már az ország napi 10.000-12.000-re tehető teljes „fuvarlevél természetét,, kizárólag a bull gamma dolgozza fel napi 8-10 órai munkaidőben. hatalmas időmegtakarítás ez, hiszen gép nélkül az ember 8 óra alatt legfeljebb 200-300 tétellel képes végezni.

a gép azonban akkor sem pihen, ha már elkészült ezzel a munkával. ekkor másfajta teendők várnak rá. olyan bonyolult problémákra keresi a legjobb megoldást, mint a vasuti kocsik elosztása, a kirakási tervek elkészítése, az egyes vonalak jobb kihasználása, stb. a nélkülözhetetlen karbantartási időtől eltekintve a bull gamma et nap mint nap kidolgozza a teljes 24 órát. /mti/

--

le

8.50/n

-8-

bb 15. egy éve működnek az építőanyagipari szilikózis bizottságok

i sb/tr szb vg

1963. április 10.

az építésügyi minisztérium egy évvel ezelőtt alakította meg az építőanyagipar minisztériumi és iparági szilikózis bizottságait. ezzel a korábbinál szervezettebbé és tervszerűbbé vált a szilikózis elleni küzdelem. most értékelték az első évben elvégzett munkák eredményeit. megállapították, hogy hatásos megelőző intézkedésekkel összesen 633 építőanyagipari dolgozó munkahelyén szüntették meg a szilikózis-veszélyt, mert az előírtnál is jobban portalanítták az üzemszerek levegőjét.

az építőanyagiparban azonban még jelenleg is mintegy 4 500 munkás dolgozik az egészségügyi előírásnál porosabb levegőjű munkahelyen. ezért most újabb jelentős intézkedésekkel, új munkaszerekkel és az üzemszerek átépítésével csökkentik a por-képződést. többek között a legkorszerűbb távirányítású automatákat is felhasználgják a szilikózis ellen. a tállyai kőbányában már tiszta levegőjű vezérlőhelyiségből, messziről irányítják a poros munkahelyek gépeit. rövidesen ugyanilyen automatát szerelnek fel a nógrádkövesdi és a tarcali kőbányában is. az év végéig valamennyi üvegyárban új csiszolási módszerre térnek át. a totkodi üvegyár kísérletének alapján az üveget már nem kvárcmokkal, hanem új anyaggal, elektrókorund-szemcsével fogják csiszolni, amely már nem okozhat szilikózist. fontos feladatot kapott most az építőanyagipari központi kutató intézet. porvizsgáló laboratóriumot állítanak fel a kutatók és megszervezik a munkahelyek levegőjének, illetve a porképződést megelőző intézkedések országos ellenőrzését. /mti/

--

bb 16. magyar tudósok a májusi Leszerelési hónap sikeréért

i di/hné szb ha

1963. április 10.

mint ismeretes, az országos béketanács elnökségének legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a magyar békemozgalom csatlakozik a világ békeharcosainak tavaszi hadjáratához, s május 9-től egy hónapos eseménysorozaton emeli fel szavát az általános és teljes Leszerelésért. az akció előkészítése már országszerte megkezdődött, s a nagyszabású munkából részt kértek a magyar tudományos élet kiválóságai is. a tudomány legkülönbözőbb területeinek művelői, köztük elsősorban az országos béketanács tudományos bizottságának tagjai, a következő hetekben levelekben fordulnak külföldi barátaikhoz, kollégáikhoz. ezenkívül közös felhívás közzétételét is tervezik. ebben kifejtik véleményüket az időszerű nemzetközi kérdésekről, elmondják, milyen célok eléréseért fáradozik a magyar békemozgalom, hangot adnak személyes békevágyuknak, s felkérlik társaikat szerte a világon, hogy hazájukban maguk is járuljanak hozzá a világméretű kampány sikeréhez. /mti/

--

le

8.56/n

-9-

bb 17. mekkora legyen a család? - az egyke alkonya - egy érdekes statisztikai vizsgálat eredményei

i zs/tr szb ha

1963. április 10.

a közelmúltban a statisztikusok többszáz fiatalasszony kérdeztek meg arról: hány gyerekkel szeretnék megajándékozni férjüket, mekkora legyen a család? a válaszok összegezéséből, statisztikai feldolgozásából sok érdekes tapasztalatot szűrték le a szakemberek.

megállapították egyebek között, hogy a nők többsége - pontosan 63 százaléka - már a házasság megkezdésekor kialakítja elképzelését: egy, két, három, vagy több gyereknek kíván életet adni.

a feleletekből kitűnt, hogy legtöbben két gyereket szeretnének - természetesen egy fiút, egy lányt - a családi tervekben azonban meglehetősen sűrűn szerepel három gyerek is. a statisztikai adatgyűjtés azt igéri, hogy a következő években mind ritkább lesz az egyke, mert a fiatal házaspárok között egyre kevesebb a csupán egy gyereket tervező. míg a megkérdezettek 61 százaléka kettő, 26 százaléka három apróságot kíván, addig az egyke híveinek aránya csupán 12 százalék, s mindössze egy százalék az olyan, amelyik egyáltalán nem akar gyereket.

érdekes, hogy a családtervezésben elég jelentős szerepe van a korábbi családi környezetnek. azok a nők, akik testvér nélkül nőttek fel, kevesebb gyermeket szeretnének, mint azok, akik népes családban nevelkedtek. egyöntetűen megállapítható volt az adatokból az is, hogy a mezőgazdaság területén dolgozó fiatal házaspárok a „legmerészebbek”, a családtervezésben, s a szellemi foglalkozásuk a legóvatósabbak, jóllehet az átlagszámítás szerint ők is legalább két, de jelentős százalékuk három, vagy még több apróságot akar felnevelni. /mti/

--

bb 19. délszaki facsemetékkel ültetik körül a táci szabadtéri múzeum területét

vid fm/tné szb fm

1963. április 10.

a fejér megyei táci község határában feltárt gorsium római-kori településen június 9-én avatják ünnepélyesen a szabadtéri múzeumot. a megnyitó előkészítése már megkezdődött. csaknem ezer délszaki facsemetét ültetnek a múzeum környékére. megkezdték a táci kőtár rendezését is az ásathoz vezető út mellett. rövidesen kijelölik a parkoló helyeket és elhelyezik a padokat. az ásathoz bekötő utat építik. /mti/

--

9.00/n

-10-

le

bb.14. pótolják a 40 napos téli kiesést a százhalombattai kőolajfinomító ut- és vasutépítő - június végére fűtőolajat adnak a dunamenti hőerőműnek

i/sb/n/vg

1963. április 10.

a százhalombattai kőolajfinomító építkezésén 40 nappal késleltette a tél az ut- és vasutépítő vállalat dolgozóinak munkáját, pedig az idén több mint kétszer akkora feladatot írt elő a terv, mint tavaly. az új üzemrészek építésének megkezdéséig mintegy 12 kilométer hosszú utat kell elkészíteni. ezenkívül csaknem 8 kilométeres vasuti pályát, meg összesen 30 kilométer hosszú csatornát és vízvezetékot kell építeni a nagy ipartelepen. ezért

nagyon érzékeny veszteség volt a kényszerű szünet, de most vállalták a dolgozók, hogy az első félévben már a kiesés 40 százalékát, s az év végéig az összes adósságot pótolják.

a vállalat műszaki vezetői új munkamódszerek kidolgozásával és sok géppel segítik a felajánlás teljesítését. a vasuti vágányok szerelésének meggyorsítására új kisgépeket készítettek. a csatornaépítést azzal korszerűsítették, hogy a lassu helyszíni betonozás helyett a csatorna boltozatát előregyártott elemekből rakják össze. érdekes és egyszerű műszaki újdonság az, hogy a teherautó után kapcsolt láda segítségével gépesítették az utak zuzottkő-rétegének elterítését, s 8 ember munkáját helyettesítették. különösen nagy erőt vontak össze annak a 4 kilométeres csővezetéknek az építésére, amely a lefejtő-állomásról szállítja el majd a fűtőolajat a dunamenti hőerőműbe. ezt a munkát hátráltatta a tél a legjobban, mert négy hónapig nem dolgozhattak. a nagy kiesés ellenére is elkészítik azonban a vezetékét június végére, s így az előírt határidőben, kiesés nélkül megkezdheti majd a próbatermelést a dunamenti hőerőmű. /mti/

--

bb 18. ezeröttszáz éves kemencét tártak fel tokodon

i st/sze-lm vg

1963. április 10.

tokodon az erzsébet-akna szomszédságában a föld alól meglepően jó karban levő kemencét ástak ki, amely a szakemberek egybehangzó véleménye szerint a római korból származik. az 1500 éves kemence kövekből kiépített boltozata az idők folyamán beszakadt. többi része azonban épségben maradt. a vita elsősorban akörül bonyolódik, hogy a vidék első vasolvasztó kemencéjének vagy egyszerű kerámia égető kemencének jutottak-e a nyomára. hasonló elven működő kerámia égető kemencét már másutt is találtak, itt azonban a kemence környékén vastartalmu salakréteget is felfedeztek, ami arra enged következtetni, hogy a környéken már ezeröttszáz évvel ezelőtt vasolvasztással is foglalkoztak. /mti/

--

9.12/n

-11-

le

bb 20. hazai gyártmányu vezérlőberendezések a nyergesuffalui danulongyárban

vid te szb ki

1963. április 10.

érdekes hazai gyártmányu vezérlőberendezéseket alkalmaznak a hétszeresére bővülő nyergesuffalui danulongyárban. tavaly - a bővítés első részénél - a gépeket szállító keletnémet cégek nem kapták meg határidőre nyugat-németországból a megrendelt vezérlőberendezéseket. akkor két magyar mérnök sietett a nyergesuffaluiak segítségére. elsner jános, a halózzati tervező intézet mérnöke és horváth loránd, a központi élelmezésügyi kutató intézet mérnöke elkészítette a berendezések terveit. így a bővítés első szakaszát határidő előtt fejezhatték be. a berendezések azóta is kiválóan működnek és most a további bővítéshez is hazai vezérlőket alkalmaznak. a négy berendezés 700 000 forint megtakarítást jelent a népgazdaságnak. /mti/

bb 21. megindult a szentesi táj „piros aranyának,, exportja

vid j szb ká

1963. április 10.

a szentesi termelőszövetkezeti kertészetek már ontják a híres zöldségtermesztő táj „piros aranyát,, a hónapos retket. az új barázda, a felszabadulás, az árpád és a petőfi tsz-ek naponta viszik a csomókba kötött primort az átvevőhelyre. a belföldi szállítások mellett megindult az export is. most a német demokratikus köztársaság és csehszlovákia megrendelésének tesznek eleget. az első küldemény, 80 000 csomó piros retek már utban van berlinbe és prágába. /mti/

bb 23. fotocellás automata zsákolómérleg készül hódmezővásárhelyen

vid te szb ki

1963. április 10.

a hódmezővásárhelyi mérleggyárban fotocellás automata zsákolómérleg első sorozatának gyártását kezdték meg.

a mérleg önműködően megállapítja a tartályába szállítószalagon ömlő anyag, például liszt súlyát, és az előre beállított mennyiségnél zsákba ömlesztli az anyagot. a berendezést a fotocella szinte csalahatatlanná teszi, mert a pontosan beállított súlynál ad jelt az anyagot szállító szalag megállásására, illetve a tartály ürítésére. a földre vagy a padozatra sohasem üríti a lisztet, mert csak akkor működik, ha a zsákot rákötötték. /mti/

9.15/n

-12-

bb 24. ötven éves az orosházi szimfónikus zenekar - névadó ünnepségre készülnek a zeneiskolában

vid fm/tné szb fm

1963. április 10.

orosházán mind többen látogatják a helyi erkel ferenc szimfónikus zenekar hangversenyait, a zeneiskolának pedig már száznál több tanulója van.

április 20-án közös ünnepséget tartanak a szimfónikusok, valamint a zeneiskola tanárai és növendékei. a megyszerte híres zenekar ekkor ünnepli fennállásának 50. évfordulóját. az ünnepi hangversenyt a városi tanács dísztermében tartják, s ugyanitt kerül sor a zeneiskola névadó ünnepségére is. az intézet liszt ferenc nevet veszi fel. /mti/

bb 25. borsó felülvetéssel telepítik az új lucernásokat borsodban

vid j szb ká

1963. április 10.

borsod megyében mintegy 28 000 holdon termelik az állattenyésztésben nélkülözhetetlen, magas fehérjetartalmu takarmányt, a lucernát. az alacsony termésátlagok azonban nem tették gazdaságossá a termesztést. a korábbi években a telepítés biztonságosabába tételére és a gyomosodás elkerülésére több esetben különböző védőnövényvel, árpával, zabbal vetették a lucernát, de a terméseredményt így sem sikerült növelni. tavaly a mezőnagymihályi és a nagymiskolci állami gazdaságok új módszerrel kísérleteztek: borsóval vetették felül az új telepítéseket. az eljárás nagyszerűen bevált: öntözött területen csaknem ötszörös, nem öntözött területen pedig háromszoros termést adott holdanként a borsóval vetett lucerna.

az idén a borsodi állami gazdaságok 3 500 holdon telepítenek lucernát, valamennyit borsó felülvetéssel. a borsós lucernát jól épült, gyomtalanul tartott földekbe, kapások után, őszi mélyszántásba most vetik. a kertszerűen elmunkált táblákon először a lucerna magját teszik földbe, majd 2-3 nap múlva vetik a borsót, holdanként 50-80 kilogrammot.

a borsós lucernát május végén, június elején már kaszálni tudják, s az így lekerülő zöldtömeg értékes, fehérjedus takarmányt ad elsősorban a tejelő szarvasmarhák részére.

az állami gazdaságok példáját követve, több mint félszáz borsodi termelőszövetkezetben is borsó felülvetéssel telepítik a lucernákat. /mti/

9.15/lm

-13-

le

bb 22. képzőművészek a hódmezővásárhelyi határban

vid fm/tné-lm fm

1963. április 10.

a tíz évvel ezelőtt újjászervezett hódmezővásárhelyi művésztelepen a tavasz beköszöntésével ismét megkezdődött a vendégjárás. az ország különböző vidékeiről érkezett első öt művész, - aki hetekig dolgozik majd a telepen, - már rendszeres látogatója a környékbeli termelőszövetkezeteknek. a tavaszi mezőgazdasági munkákat a határban, rajzokon, vázlatokon megörökítő művészeket nagy érdeklődéssel figyelik a közös gazdaságok tagjai.

a tiszaparti mártélyi alkotóház is megnyitotta már kapuit, oda is megérkezett már az első vendégművész.

a tíz éves jubileumát ünneplő művésztelepre az idén számos vendéget várnak. az elmúlt évtizedben itt dolgozott a festő- és szobrászművészek alkotásaiból a tervek szerint budapestben a múcsarnokban rendeznek majd a nyáron nagyszabású országos kiállítást. /mti/

-. -

bb 26. népművészeti szobát rendez be a tardi népművész

vid te-lm ki

1963. április 10.

Lévai Józsefné, tardi himzőasszony, a matyó háziipari szövetkezet népművésze, nemrég költözött régi zsupfedeles házából újonnan épített, kétszobás, korszerű lakásába. az új ház egyik szobáját hagyományos kézi festésű tardi butorokkal rendezik be. karoslóca, falitartók, jellegzetes tardi szőttesek kerülnek a szobába, himzett lepedővegek és párnák a „felvetett ágyba...”

Lévai Józsefné maga szövö a párnának, lepedőnek valót, a terítők, függönyök anyagát, s maga himzi ki azokat tardi keresztesemes öltéssel. a matyó háziipari szövetkezet az eredeti tardi butorokkal berendezett és himzésekkel díszített szobát mint az egykori tardi élet napjainkig fennmaradt emlékéért, népművészeti bemutatásokra is felhasználja majd. /mti/

-. -

bb 27. 400 ágyas szociális otthont építenek debrecenben

vid fm/tné-lm fm

1963. április 10.

debrecenben, a nagyerdőben 400 ágyas, korszerű szociális otthont létesítenek. jelenleg erdészek dolgoznak a területen, régi őstölgyeket vágnak ki és 26 millió forint költséggel háromemeletes épületet emelnek. a modern, hideg-melegvízzel, lifttel, társalgókkal, televízió szobákkal, 800 személyes konyhával, könyvtárral ellátott szociális otthonban egy-két és négyágyas szobákban pihennek majd az öregek.

a szociális otthon 1965 márciusban adják át rendeltetésének. /mti/

9.25/lm

-. -
-14-

le

bb 28. magyar kiállítás a novi-sadi nemzetközi mezőgazdasági vásáron

i ie szb ká

1963. április 10.

magyarország is részt vesz a novi-sad-ban május 12-19 között sorra kerülő 30. nemzetközi mezőgazdasági vásáron. a magyar kiállítás önálló pavilonban és szabadtéri bemutatón ismerteti a magyar mezőgazdaság szocialista átszervezésének eredményeit, a termelés fejlődését és a falusi lakosság életkörülményeinek változását. /mti/

-. -

bb 29. májusban megkezdik a szombathely-nagykanizsa közötti vasút korszerűsítését

vid te szb ki

1963. április 10.

a következő években felújítják a szombathely-nagykanizsa közötti vasútvonalat. a kisteherbirásu al- és felépítményeket felszedik és vasbetonaljra szerelt, hézagnélküli vasuti pályát építenek. korszerűsítik a vasutállomásokat is.

az előkészületi munkákat már megkezdték és zalaszentiván határában új telepet építettek a munkások részére. az ideji több mint ötvenmillió forint értékű munkát végeznek el. /mti/

-. -

bb 30. új létesítmények a bácskai falvakban

vid fm/tné szb fm

1963. április 10.

a bácskai falvakban az idén újabb kulturális és szociális létesítmények építéséhez kezdenek községfejlesztési alapból. többek között bácsalmáson „kulturkombinát”, épül, amely 1965-re lesz kész. ebben az épületben kap majd helyet a szélesvásznú mozi, a színházterem, s itt rendezik be a szakköri és a klubfoglalkozásokra alkalmas helyiségeket is. bácsborsodon az idén befejezik a körzeti orvosi rendelő építését. gara községben nemrég megalakult a vidék első vízműtársulása, amely a község teljes vízművesítését tűzte ki célul. dávodon, tataházán, katymáron és felsőszentivánon ugyancsak szervezik a vízműtársulásokat. ezekben a falvakban a lehetőségekhez mérten néhány év alatt kiépül a minden utcát érintő vízvezeték-hálózat. /mti/

-. -

le

9.36/n

-15-

bb 31. a diósgyőri béketüntetés 20. évfordulóján ünnepséget rendeznek és emléktáblát helyeznek el a gyárvárosban

vid fm/tné-lm fm

1963. április 10.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága jó munkájával és gazdag programmal készült fel a magyar békemozgalom fennállásának 15. évfordulójára. az eseménysorozat május 9-én kezdődik. ezen a napon - amelyen a világ népei a hitleri fasizmus felett aratott győzelem évfordulóját ünneplik - a csehszlovák határmenti sátoraljaujhely városban béke-nagygyűlést tartanak és arra meghívják a megye legkiválóbb békeharcosait is. a májusi leszerelési békehónapban a járási székhelyeken, a városokban és a nagyobb községekben mintegy 120 béketalálkozót, s falugyűlést rendeznek. ezeken ismertetik a moszkvai békevilág kongresszus határozatait, valamint a béke-világtanács felhívását európa népeihez. ezzel egyidőben a nagyobb városokban - mint például ózdon és kazincbarcikán - a nemzetközi leszereléssel foglalkozó kiállítások nyílnak. a békegyűléseken a megye dolgozói ünnepélyesen meg választják a 6. magyar békékongresszus borsodi küldötteit.

a magyar békekongresszus megtartása után is sok szép feladat vár a borsodi békeharcosokra. így - többek között - elhatározták, hogy a kongresszuson elhangzó beszámolókat, felhívásokat és határozatokat falugyűléseken, csoportos beszélgetéseken ismertetik. az idei év egyik kiemelkedő megyei eseménye a diósgyőri ünnepség lesz. a gyárváros üzemének munkásai 1943 szeptember 9-én béketüntétést rendeztek. ezen a reggelen a vasgyárban - ahol katonai parancsnokság működött - leálltak a gépek és a dolgozók magyarországnak a háborúból való azonnali kilépését követelték. az esemény 20. évfordulója alkalmából diósgyőrött békenagygyűlést tartanak és emléktáblát helyeznek el a gyárban. az ünnepségre meghívják azokat a dolgozókat, akik a 20 évvel ezelőtti békegyűlést szervezték, vagy résztvettek azon./mti/

--

bb.37. ritka fenyők magvait gyűjtik a szombathelyi arborétumban

vid/n/ká

1963. április 10.

a szombathelyi arborétumba, az ország egyik legnagyobb élőfagyűjteményében, ahol több mint 2.200 féle fa, főleg fenyő található, beköszöntött a tavasz. a nap sugarai nyitogatják a különleges és ritka fenyők tobozait. sietős ilyenkor az arborétum dolgozóinak munkája, mert a kihulló mag értékes tudományos anyag. most gyűjtik össze a fák magvait utóvizsgálat céljára. az egyes fajtákat egymástól elkülönítve vetik el, s növekedésük alapján válogatják ki a továbbszaporításra legalkalmasabbakat./mti/

--

9.45/n

-16-

é

bb 32. a kemény tél miatt 160 000 köbméter fát kell kitermelni a vasi erdőkből

vid j szb ká

1963. április 10.

a rendkívüli téli időjárás jelentős károkat okozott a vasi erdőben. a hó nagy területen letördelte az ágakat, kettétörte a fák törzsét. a felmérések szerint a megye erdőiben mintegy 160 000 köbméternyi fát kell kitermelni. a napokban motorfűrészekkel felszerelve mintegy 1500 ember látott hozzá a megcsonkított fák kivágásához. a hőtörést szenvedett erdőkből lehetőség szerint ipari feldolgozásra termelik ki a fát./mti/

--

bb 33. hortobágyi halakat költöztetnek a kőrös-vidéki tavakba

vid j szb ká

1963. április 10.

a gyomai viharsarok halászati tisz-be tömörült kőrösi halászok új halastavakat építettek az elmúlt év őszén: összesen 350 holdon nevelnek mesterséges körülmények között halakat. az új tavakba a hét elején érkeztek az első ivadék-szállítmányok. összesen száz-ezer pontyivadékot helyeznek ki. a nemes halak döntő többségét a hortobágyról szállítják, ezenkívül 60 mázsát vásároltak a szarvasi kísérleti halastavaktól. a rendkívül hideg tél ellenére egézséges ivadékokat költöztetnek a hortobágyról és szarvasról a kőrös parti halastavakba./mti/

--

bb 34. fellendült a társasház építkezés győrött

vid te szb ki

1963. április 10.

magánerebből, állami támogatással ebben az évben is sok lakást építenek győr-sopron megyében. az első negyedévben - bár az időjárás nem kedvezett a munkák megkezdésének - 310 családi házhoz folyósított kölcsönt az országos takarékpénztár megyei fiókja. ebből 52 a városokban, győrött, mosonmagyaróvárott és sopronban, a többi a falvakban épül fel.

különösen a városokban mindinkább felismerik, hogy a társasház felet meg legjobban a mai követelményeknek. az emeletes társasház jobban beilleszkedik a városképbe, könnyebb megszerezni a telket és egy lakás kevesebbe kerül, mint az egyénileg épülő családi háznál. győrött a toldi utcában, a tompa utcában, a külső-lenin uton, a liezen-mayer utcában és győr-szabadhegyen építtetnek a dolgozók társasházakat. a kisz-fiatalok külön akciót indítottak és győr-révfaluban a szövetség utcában 84, a dugonics utcában 120 lakást építtetnek. ezekből hatvanba már az idén beköltözhetnek./mti/

--

9.50/n

-17-

é

bb 35. botanikus kert a sóstói erdőben

vid j szb ká

1963. április 10.

botanikus kertet létesítenek a ligetes sóstói erdőben, a nyíregyháziak kedvelt kirándulólhelyén, ahol a természet kedvelőinek buvárokodásra, a növényvilág megismerésére is alkalmuk nyílik.

az erdő felett a nyíregyházi tanárképző főiskola vállalt védnökséget, s tervet készít rendezésére. kapcsolatot teremtenek hazai és külföldi botanikus kertekkel, hogy ritka növényeket honosítsanak meg a nyírség központjában. a megye legnagyobb és leggazdagabb természetvédelmi rezervátumából, bátorligetről néhány különleges növényt és állatfajt telepítenek át a sóstói erdőbe. többek között megteremtik az életfeltételeket az eleve szülő gyíknak és a kannibál póknak.

a botanikus kertet a tanárképző főiskola biológiai és mezőgazdasági szakos hallgatói gondozzák majd. /mti/

--

bb 36. kísérleti istálló - ablak nélkül

i ie szb ká

1963. április 10.

tudományos és tervező intézetek együttműködésével komplex kísérletek kezdődtek a mezőgazdasági építkezések további korszerűsítésére. a kiskunsági állami gazdaságban most épülő sertéshizlalóknál és csibenevelőknél először alkalmazták azokat az uttipusú váz-szerkezeteket, építőanyagokat és építési módokat, amelyekkel majd előregyártva, nagyipari színvonalon készülhetnek a mezőgazdasági üzemek állattartó épületei. a kísérletek második szakaszában az intenzív állattartás egyes kérdéseit vizsgálják. az épületek klimatikus viszonyai és az állatok takarmány hasznosítása közötti összefüggésről jelenleg csak becsült tapasztalati adatok ismeretesek. most a klimatizált, ablak nélküli, csak mesterségesen világított és fűtött épületekben lehetőség nyílik ilyen irányú egzakt mérésekre. elsősorban az állatok számára optimális belső hőmérsékletet állapítják meg; s tanulmányozzák azt is, kifizetődik-e, ha nyáron kutvizzel hűtik az istálló levegőjét.

a tervezők, építészek, biológusok és állattenyésztők közös kísérletének első tapasztalatait már az idén hasznosítják a nagy szériában épülő váz-szerkezetes istállók tervezésénél. /mti/

--

0
9.55/n

-18-

le

bb 40. kitünőre vizsgázott első hosszú tengeri útján a borsod - a külföldi szakemberek is nagy elismeréssel nyilatkoztak az új duna-tengerjáró hajóról - hamarosan megérkezik a csepel, a badacsonyi és a debreceni

t hbj/te-lm ki

1963. április 10.

mult év szeptember 29-én indult el első tengeri útjára az új magyar duna-tengerjáró hajó, a borsod és április 10-ére virradóra érkezett haza a csepeli kikötőbe. horvai józsef, a borsod parancsnoka elmondotta: a hosszú téli tengeri ut során sok kikötőt érintettek, így alexandriát, beirutot, latakíát, triesztet, rijekat, brindisit, rodoszt, izmirt és más kikötőket. sokféle árut szállítottak, vasat, narancsot, cukrot, gépeket. a magyar hajósok jó hírüvére jellemző, hogy mindig bőségesen kaptak külföldi szállítási megbízásokat.

- téli időben a tenger viharosabb, mint más időszakokban. így azután ilyen hosszú tengeri ut során valóban vizsgáznak a hajók. nagyon örülünk, hogy a mi új duna-tengerjáró hajónk kitünőre vizsgázott. jól működtek a gépek, a berendezések. meglátogatták a borsodot különböző kikötőkben külföldi tengerjáró hajók küldöttségei és nagy elismeréssel nyilatkoztak a hajóról, az ott tapasztalt rendről, fegyelemről - mondotta.

a borsod egyiptomi gyapottal megrakottan tért haza. szerdán már meg is kezdték a kirakodást és 10-12 napig tartózkodik itthon.

utban van már hazafelé a csepel, a badacsonyi, a debreceni is, hogy a hosszú tengeri szállítások után árut hozzanak, rövid időre megpihenjenek a csepeli kikötőben és utána ismét a tengerre induljanak. /mti/

--

bb 41. elutazott az osztapenko-házaspár

i bc/hné-lm hk

1963. április 10

a budapest felszabadításáért hősi halált halt osztapenko kapitány leánya, valentyina osztapenko és férje n.i. osztapenko, a szovjet hadsereg kapitánya, szerdán délelőtt elutazott Magyarországról.

az osztapenko-házaspárt a ferihegyi repülőtéren kristóf istván, a magyar-szovjet baráti társaság főtitkára és az mszbt több vezető munkatársa bucsúztatta. /mti/

--

11.26/n

-21-

le

bb.42. szocialista üzem zászlót kapott a dunaujvárosi gázindító állomás

vid/n/ki

1963. április 10.

a dunai vasmű gázindító állomásának dolgozói, akik tisztítják és óriási kompresszorokkal a fővárosba továbbítják a dunaujvárosi gázt, egy évvel ezelőtt indítottak munkaversenyt a szocialista üzem cím elnyeréséért. jó munkájuk első elismeréseként már év közben felvehették a 8. pátkongresszus üzem nevet, a szerda reggel megtartott termelési tanácskozáson pedig átvették a szocialista üzem zászlót, amely a második ilyen kitüntetés a dunai vasműben.

a gázindító állomás dolgozói eddig harmincmillió köbméter gázt továbbítottak a fővárosba. kezdeményezői voltak több társadalmi mozgalomnak, így például elsőnek vezették be a kokszevegészeti üzemekben a szocialista rendszerű önkifizető módszert és becsületbóltot is létesítettek. az üzem minden dolgozója megkapta a társadalmi munka aranyjelvényét./mti/

--

bb 43. új rendelet szabályozta a szövetkezeti lakások árának megállapítását - most már az építkezések megkezdése előtt is megalakulhatnak a lakásszövetkezetek

i sb/tr-lm vg

1963. április 10.

a lakásszövetkezetek szervezésében sok nehézséget okozott, hogy a régi rendelkezések alapján általában csak akkor lehetett kiszámítani a lakások árát, ha már felépült az új ház és az építőipari vállalat összeállította a munkák számláját. a magyar közlöny legutóbbi számában azonban megjelent az építésügyi miniszter és a pénzügyminiszter közös rendelete, amelyben az országos árhivatal elnökével egyetértésben intézkednek a szövetkezeti lakások árának új módszerű megállapításáról. az új rendelet legnagyobb előnye, hogy most már az építkezés megkezdése előtt meghatározható a végleges lakásár és mindjárt meg tudják alakítani a lakásszövetkezetet is. ez lehetővé teszi az építkezés széleskörű társadalmi ellenőrzését és a szövetkezeti tagok társadalmi munkáját, amelyre eddig nem kerülhetett sor a szövetkezetek késői alakulása miatt.

/folyt.köv./

12.52/n

-22-

le

bb 38. megkezdődtek az öntözési idény előkészületei - 180 000 holdon épül új öntözőtelep, 700 esztető gép érkezik külföldről

i ie szb ká

1963. április 10.

az ország egyes mélyebb fekvésű területeit még belvizek borítják, más vidékeken azonban már megkezdődött az öntözőtelepek építése. az ötéves terv nagyarányú öntözés-fejlesztési programjában az idei a döntő esztendő: a tavalyinak egyharmadával - 330 000 holdról 446 000 holdra - nő az öntözött terület. az idén, beleszámitva a csak jövőre üzembe lépőket is, 180 000 holdnyi öntözőtelep épül; ennek több mint kétharmada a termelőségterületekben. több mint 500 közös gazdaság ebben az évben vezeti be az öntözéses gazdálkodást, további 200-300 szövetkezetben pedig a meglévő telepeket bővítik.

az idén kerül először sor több nagyobb, összefüggő öntözőfürt építésére. kalocsánál 7 000, dunaujvárosnál 4 600, nagyhegyesen 3 800 és balatonaligán 3 500 holdas öntözőrendszert létesítenek, s részlegesen már ezen a nyáron üzemeltetnek. az öntözéses gazdálkodás fejlesztésére általában a koncentráció a jellemző: egy-kétszáz holdasnál kisebb telep már alig épül. kivétel ez alól, ahol csökutakból nyerik a vizet. az idén több mint 20 000 holddal bővül az így öntözött terület; az alföldön és a duna jobb partján már meg is kezdték a próbafurásokat.

megkezdődött az öntözési idény új gépeinek szállítása is. a termelőségterületek öntözőgép-állománya 50 százalékkal növekszik, s az idén meghaladja a kétezret. hétszáz esztető gépet nyugat-németországból és ausztriából szereznek be; ezeknek a zöme is megérkezett, s egy részük már kint is van a gazdaságokban./mti/

--

le

10.10/ szb

-19-

bb 35. botanikus kert a sóstói erdőben

vid j szb ká

1963. április 10.

botanikus kertet létesítenek a ligetes sóstói erdőben, a nyiregyháziak kedvelt kirándulóhelyén, ahol a természet kedvelőinek buvárokodásra, a növényvilág megismerésére is alkalmuk nyílik.

az erdő felett a nyiregyházi tanárképző főiskola vállalt védnökséget, s tervet készít rendezésére, kapcsolatot teremtenek hazai és külföldi botanikus kertekkel, hogy ritka növényeket honosítsanak meg a nyírség központjában, a megye legnagyobb és leggazdagabb természetvédelmi rezervátumából, bátorligetről néhány különleges növényt és állatfajt telepítenek át a sóstói erdőbe, többek között megteremtik az életfeltételeket az eleve szülő gyíknak és a kannibál póknak.

a botanikus kertet a tanárképző főiskola biológiai és mezőgazdasági szakos hallgatói gondozzák majd. /mti/

-. -

bb 36. kísérleti istálló - ablak nélkül

i ie szb ká

1963. április 10.

tudományos és tervező intézetek együttműködésével komplex kísérletek kezdődtek a mezőgazdasági építkezések további korszerűsítésére. a kiskunsági állami gazdaságban most épülő sertéshizlaldánál és csibenevelőnél elsősorban alkalmazzák azokat az új típusú váz-szerkezeteket, építőanyagokat és építési módokat, amelyekkel majd előregyártva, nagyipari szinten készülhetnek a mezőgazdasági üzemek állattartó épületei. a kísérletek második szakaszában az intenzív állattartás egyes kérdéseit vizsgálják. az épületek klimatikus viszonyai és az állatok takarmány hasznosítása közötti összefüggésről jelenleg csak becsült tapasztalati adatok ismeretesek. most a klimatizált, ablak nélküli, csak mesterségesen világított és fűtött épületekben lehetőség nyílik ilyen irányú egzakt mérésekre. elsősorban az állatok számára optimális belső hőmérsékletet állapítják meg; s tanulmányozzák azt is, kifizetődik-e, ha nyáron kutvizzel hűtik az istálló levegőjét.

a tervezők, építészek, biológusok és állattenyésztők közös kísérletének első tapasztalatait már az idén hasznosítják a nagy szériában épülő váz-szerkezetes istállók tervezésénél. /mti/

-. -

0
9.55/n

-18-

bb 38. megkezdődtek az öntözési idény előkészületei - 180 000 holdon épül új öntözőtelep, 700 esőztető gép érkezik külföldről

i ie szb ká

1963. április 10.

az ország egyes mélyebb fekvésű területeit még belvizek borítják, más vidékeken azonban már megkezdődött az öntözőtelepek építése. az ötéves terv nagyarányú öntözés-fejlesztési programjában az idén a döntő esztendő: a tavalyinak egyharmadával - 330 000 holdról 446 000 holdra - nő az öntözött terület. az idén, beleszámitva a csak jövőre üzembe lépőket is, 180 000 holdnyi öntözőtelep épül; ennek több mint kétharmada a termelőszövetkezetekben. több mint 500 közös gazdaság ebben az évben vezeti be az öntözéses gazdálkodást, további 200-300 szövetkezetben pedig a meglévő telepeket bővítik.

az idén kerül először sor több nagyobb, összefüggő öntözőfűrt építésére. kalocsánál 7 000, dunaujvárosnál 4 600, nagygyesen 3 800 és balatonaligán 3 500 holdas öntözőrendszert létesítenek, s részlegesen már ezen a nyáron üzemeltetnek. az öntözéses gazdálkodás fejlesztésére általában a koncentráció a jellemző: egy-kétszáz holdasnál kisebb telep már alig épül. kivétel ez alól, ahol csökutakból nyerik a vizet. az idén több mint 20 000 holddal bővül az így öntözött terület; az alföldön és a duna jobb partján már meg is kezdték a próbafurásokat.

megkezdődött az öntözési idény új gépeinek szállítása is. a termelőszövetkezetek öntözőgép-állománya 50 százalékkal növekszik, s az idén meghaladja a kétezret. hétszáz esőztető gépet nyugat-németországból és ausztriából szereznek be; ezeknek a zöme is megérkezett, s egy részük már kint is van a gazdaságokban. /mti/

-. -

10.10/ szb

-19-

bb 39. a fővárosi kiskereskedelmi üzletek és vendéglátóhelyek
husvétii nyitvatartási rendje

j-lm hk

1963. április 10.

a fővárosi tanács vb. kereskedelmi osztálya értesíti a vásárlókat a főváros területén levő kiskereskedelmi üzletek és áruházak, csarnokok és piacok, továbbá vendéglátóhelyek husvétii nyitvatartási rendjéről. április 13. szombat: az egyműszakos élelmiszerüzletek /hus, hal, vad, baromfi, fűszer, csemege, pék, tej, zöldség, gyümölcs-boltok/ reggel 6, illetve 7 órától 19 óráig, a később nyitó egyműszakos felsorolt élelmiszerboltok a szokásos ideig, de legalább 19 óráig, a kétműszakos élelmiszerüzletek, az édesség- és dohányboltok, valamint a csarnokok és piacok, továbbá a vendéglátóhelyek a szombati napokra megállapított nyitvatartási rend szerint üzemelnek. a főútvonalakon, közlekedési gócpontokban, valamint a külső kerületek kereskedelmi központjaiban levő összes iparcikküzletek /áruházak, könyvesboltok/ 18 óráig tartanak nyitva. április 14. vasárnap: az élelmiszer és iparcikküzletek /áruházak, könyvesboltok/, valamint a csarnokok, piacok zárva tartanak. a vendéglátóipari egységek a szombaton, az édesség- és dohányboltok a vasárnap szokásos ideig tartanak nyitva. április 15. hétfő: a tejet árusító élelmiszerüzletek reggel 8 órától 11 óráig, a vasárnapi árusításra kijelölt élelmiszerboltok a szokásos ideig, a főútvonalakon, közlekedési gócpontokban, valamint a külső kerületek kereskedelmi központjaiban levő illatszerboltok 8-tól 11 óráig, az édesség- és dohányboltok, továbbá a vendéglátóipari egységek a vasárnap szokásos ideig üzemelnek. a csarnokok és piacok, valamint az iparcikküzletek zárva lesznek./mti/

--

le

10.30/n

-20-

bb 40. kitünőre vizsgázott első hosszú tengeri útján a borsod -
a külföldi szakemberek is nagy elismeréssel nyilatkoztak az új
duna-tengerjáró hajóról - hamarosan megérkezik a csepel, a
badacsony és a debrecen

t hbj/te-lm ki

1963. április 10.

mult év szeptember 29-én indult el első tengeri útjára
az új magyar duna-tengerjáró hajó, a borsod és április 10-ére
virradóra érkezett haza a csepeli kikötőbe. horvai józsef, a
borsod parancsnoka elmondotta: a hosszú téli tengeri ut során
sok kikötőt érintettek, így alexandriát, beirutot, latakíát,
triestet, rijekat, brindisit, rodoszt, izmirt és más kikötőket.
sokféle árut szállítottak, vasat, narancsot, cukrot, gépeket.
a magyar hajósok jó hírnevére jellemző, hogy mindig bőségesen
kaptak külföldi szállítási megbízásokat.

- télidőben a tenger viharosabb, mint más időszakokban.
így azután ilyen hosszú tengeri ut során valóban vizsgáznak a
hajók. nagyon örülünk, hogy a mi új duna-tengerjáró hajónk
kitünőre vizsgázott. jól működtek a gépek, a berendezések. meg-
látogatták a borsodot különböző kikötőkben külföldi tengerjáró
hajók küldöttségei és nagy elismeréssel nyilatkoztak a hajóról,
az ott tapasztalt rendről, fegyelemről - mondotta.

a borsod egyiptomi gyapottal megrakottan tért haza.
szerdán már meg is kezdték a kirakodást és 10-12 napig tartó-
kodik itthon.

utban van már hazafelé a csepel, a badacsony, a debre-
cen is, hogy a hosszú tengeri szállítások után árut hozzanak,
rövid időre megpihenjenek a csepeli kikötőben és utána ismét
a tengerre induljanak./mti/

--

bb 41. elutazott az osztapenko-házaspár

i hc/hné-lm hk

1963. április 10

a budapest felszabadításáért hősi halált halt osztapenko
kapitány leánya, valentyina osztapenko és férje n.i.
osztapenko, a szovjet hadsereg kapitánya, szerdán délelőtt
elutazott magyarországról.

az osztapenko-házaspárt a ferihegyi repülőtéren kristóf
istván, a magyar-szovjet baráti társaság főtitkára és az mszbt
több vezető munkatársa bucsúztatta./mti/

--

le

11.26/n

-21-

bb.42. szocialista üzem zászlót kapott a dunaujvárosi gázindító állomás

vid/n/ki

1963. április 10.

a dunai vasmű gázindító állomásának dolgozói, akik tisztítják és óriási kompresszorokkal a fővárosba továbbítják a dunaujvárosi gázt, egy évvel ezelőtt indítottak munkaversenyt a szocialista üzem cím elnyeréséért. jó munkájuk első elismeréseként már év közben felvehették a 8. pátkongresszus üzem nevet, a szerda reggel megtartott termelési tanácskozáson pedig átvették a szocialista üzem zászlót, amely a második ilyen kitüntetés a dunai vasműben.

a gázindító állomás dolgozói eddig harmincmillió köbméter gázt továbbítottak a fővárosba. kezdeményezői voltak több társadalmi mozgalomnak, így például elsőnek vezették be a kokszevegészeti üzemekben a szocialista rendszerű önkifizető módszert és becsületbóltot is létesítettek. az üzem minden dolgozója megkapta a társadalmi munka aranyjelvényét./mti/

--

bb 43. új rendelet szabályozta a szövetkezeti lakások árának megállapítását - most már az építkezések megkezdése előtt is megalakulhatnak a lakásszövetkezetek

i sb/tr-lm vg

1963. április 10.

a lakásszövetkezetek szervezésében sok nehézséget okozott, hogy a régi rendelkezések alapján általában csak akkor lehetett kiszámítani a lakások árát, ha már felépült az új ház és az építőipari vállalat összeállította a munkák számláját. a magyar közlöny legutóbbi számában azonban megjelent az építésügyi miniszter és a pénzügyminiszter közös rendelete, amelyben az országos árhivatal elnökével egyetértésben intézkednek a szövetkezeti lakások árának új módszerű megállapításáról. az új rendelet legnagyobb előnye, hogy most már az építkezés megkezdése előtt meghatározható a végleges lakásár és mindjárt meg tudják alakítani a lakásszövetkezetet is. ez lehetővé teszi az építkezés széleskörű társadalmi ellenőrzését és a szövetkezeti tagok társadalmi munkáját, amelyre eddig nem kerülhetett sor a szövetkezetek késői alakulása miatt.

/folyt.köv./

12.52/n

-22-

le

bb 43. /új rendelet...1.folyt./-lm

az új rendelet táblázatban mellékeli a szövetkezeti lakások alapárát, amelyet a megállapított alapterülettől eltérő különbségnek, a felszerelési és berendezési tárgyak költségének, a ház telepítési helyének, valamint a különleges homlokzatburkolatoknak megfelelő árkülönbséggel még módosítani kell. az így kialakított végleges ár átlaga megegyezik az 1959-62-ben felépített szövetkezeti lakások átlagos költségével.

jelenleg az 53 négyzetméter alapterületű, kétszobás, vagy kétszoba-hallos szövetkezeti lakás építése a leggyakoribb az országban. ezeknek az alapára a rendelet szerint 104.900 és 123.600 forint között változik, az emeletnek, a fűtésnek és a felvonó ellátásnak megfelelően. a garzonlakás alapára 58 400-68 300, az egyszobásé 72 600-85 000 a másfél szobásé 87 200-102 800, a két és félszobásé 121 500-143 500 és a háromszobásé 136 200-161 000 forint. a felszerelési és berendezési tárgyak költsége mintegy tízezer forinttal növeli a lakások árát. ha a lakás a táblázatban meghatározott alapterületnél nagyobb, vagy kisebb, akkor négyzetméterenként 1 300-1 600 forintos különbséggel kell növelni, vagy csökkenteni az alapárát. budapest 1-3, és 5-14. kerületében, tehát „a”, kategóriájú telepítési helyen épülő szövetkezeti ház lakásainak alapárához négy százalékos telepítési helyi különbséget kell hozzá számítani. nem változik az alapár a „b”, kategóriában, vagyis budapest többi kerületében, a megyei jogú városokban és a megyeszékhelyeken. a „c”, kategóriájú egyéb településeken viszont egy százalékkal csökkentik a lakás alapárát.

az új rendelkezésnek megfelelően az országos takarékpénztár határozza meg a szövetkezeti lakások kedvezményes árát. ez az összeg utólag már nem növelhető, még akkor sem, ha a tervezettnél drágább felszerelést kapott a lakás, vagy a számítottnál nagyobb költsége volt az építőipari vállalatnak. ha viszont az ármeghatározásban figyelembe vett felszerelési és berendezési tárgyaknál olcsóbb eszközöket szereltek fel a lakásban, akkor a különbséget már kötelező jóvá írni a szövetkezeti tag számláján. a kihirdetéssel most már hatályba lépett az új rendelet és ennek az előírásait kell érvényesíteni a február 1-ét követő ármegállapításoknál is./mti/

--

12.04/n

-23-

le

bb 44. nagy a turistaforgalom dunaujvárosban

vid te szb ki

1963. április 10.

a tavaszi időjárás beköszöntése óta az ország minden részéből sokan látogatnak el dunaujvárosba. április elejétől harmincöt, szerdán pedig nyolc látogatócsoport érkezett a városba. ez alkalommal a szombathelyi városi tanács dolgozói és a békéscsabai dolgozó parasztokon kívül debreceni, kecskeméti, szentesi, sarkadi, székesfehérvári és kiskundorozsmai iskolások tekintették meg a várost és üzemeit.

sokan veszik igénybe a városi tanács kényelmesen berendezett turistaszállását. /mti/

bb 45. időjárásjelentés

tm szb

1963. április 10.

a meteorológiai intézet jelenti április 10-én, szerdán 13 órakor:

keleten is melegebb idő

középpontjával a biscayai öbölnél helhelyezkedő nagy kiterjedésű ciklon előoldalán meleg, szubtrópusi légtömegek áramlanak európa légterébe. ennek következtében dél, nyugat és közép-európában felhős, enyhe idő uralkodik. európa többi részein az évszakhoz képest még mindig alacsonyok a hőmérsékleti értékek. hazánkban tegnap csapadék nem volt. a nap általában 6-11 órán keresztül sütött. napközben a hőmérséklet 14-17 fokig emelkedett. ma a hajnali órákban délnyugat felől egy felsiklási front felhőernyője érkezett hazánk fölé, melyből néhány helyen kisebb mennyiségű eső hullott. a hajnali lehülésben nagy eltérések mutatkoztak. az északnyugati megyék egyes helyein 0 - plusz 1 fokig hűlt le a levegő, máshol viszont hajnalban sem süllyedt a hőmérő higanyszála 9-10 foknál alacsonyabbra, ma délelőtt az ország legnagyobb részén a hőmérsékleti értékek már 10 órakor elérték a 14-15 fokot. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 10.3 fok volt, a sokévi átlagnál 0,6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, esővel, holnap néhány helyen zivatar. élénk déli, délnyugati szél. a hőmérséklet keleten is emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 8-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 17-20 fok között.

a duna vízállása ma reggel 401 centiméter. /mti/

13.26/n

-24-

bb 46. fokozatosan megszüntetik az egészségre ártalmas pinceműhelyeket - több mint 30 milliós beruházás budapest vízellátásának javítására - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t zs/gk-lm hk

1963. április 10.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén foglalkozott a tanácsai vállalatok munkakörülményeinek javításával, az egészségtelen pinceműhelyek megszüntetésével. a vállalatok többsége még a felszabadulás előttről ittmaradt elavult barakk-épületben, pincében kezdte meg munkáját, s bár az elmúlt években jelentős összegeket fordítottak a munkafeltételek javítására, még mindig sokhelyütt zsufolt üzemrészletet, rossz körülmények között dolgoznak. a szakemberek részletes tervet állítottak össze a következő évekre a munkakörülmények javítására és a szükséges szociális létesítmények kiépítésére. a kereskedelem területén például 1965-ig 12 üzemet korszerűsítene, 24 melegkonyhát, 82 raktárt bővítenek, 159 üzletben létesítenek öltözőket, mosdókat, 137 helyen korszerű fűtésről, szellőztetésről gondoskodnak. a házközelési megszüntetését tervezi. az élelmiszeripari igazgatóság két üzemében új szellőző berendezést szerelnek fel, további három üzem szociális létesítményeket kap. hasonló intézkedések szerepelnek a közmű- és szolgáltatási igazgatóság és az ipari osztály munkaprogramjában is. a végrehajtó bizottság utasította a szakigazgatási szervek vezetőit, hogy gondoskodjanak a saját erőforrásokból tervezett munkásvédelmi beruházások mielőbbi megvalósításáról, a munkaügyi osztályt pedig kötelezte, hogy a beruházások végrehajtását gondosan ellenőrizze.

az ideai módosított községfejlesztési tervek felülvizsgálatára kiküldött bizottság az ülésen jelentést terjesztett elő ellenőrzésének tapasztalatairól. a jelentés rámutat, hogy a kerületi tanácsok ebben az évben fokozottan támaszkodnak a lakosság önkéntes támogatására, s csupán a közvetlen fejlesztési feladatok megoldásában csaknem 40 millió forint értékű társadalmi munkával számolnak. a fejlesztési alapokból egyébként minden kerületben több fontos létesítmény kerül tető alá, s jónéhány sürgető feladatot oldanak meg. az 1. kerületben például bővíti a czakó utcai uttörőtábor, a 2. kerületben a jókai utcában és a hidegkuti utcában vízcsöveket fektetnek le. ujbudán, a váci uton, a langlet waldemár utcában és a bán tiber utcában új járdát építenek, a belvárosban folytatják a duna alsó rakpartjának rendezését. a 6. kerületben az izabella utcai egészségügyi intézet korszerűsítésére, a 7. kerületben pedig a klauzál utcai körzeti orvosi rendelő berendezésére költik az alap jelentős részét. a józsefvárosban új bölcsőde, a ferencvárosban park, kőbányán orvosi rendelő, angyalföldön gyermek-közlekedési park, zuglónban tbc.-gondozó intézet, a 16. kerületben pedig napközi és ovoda épül a fejlesztési célokra rendelkezésre álló pénzből. /folyt.köv./

14.25/n

-25-

bb 46. /fokozatosan...1.folyt./-lm

meghallgatta a végrehajtó bizottság a tanácsi vállalatok múlt évi tervének teljesítéséről szóló beszámolót. a jelentésből kitűnik, hogy a vállalatok eredményesen jól gazdálkodtak, s a számszerű eredmények mellett jelentős sikereket értek el a minőség javításában is.

az ülésen megvitatták több fontos építési és beruházási feladatot is. jóváhagyták például a fővárosi vízművek káposztás-megyeri főtelepén tervbe vet beruházási, korszerűsítési programot. a több mint 30 millió forintos előirányzatból a tervek szerint új gépegységeket állítanak munkába, modern gépházat építenek, s hat nagyteljesítményű, de már elöregedett, rossz hatásokkal dolgozó gépegységet kicserélnek. a munkálatokat ez év harmadik negyedében kezdik meg és 1965-ben fejezik be. a nagy összegű beruházás eredményeként a telep évente csaknem 20 millió köbméter vízzel többet ad majd budapest lakosságának.

a 11. kerületben a meredek utca és a korompai utca között az építésszek tervei szerint 55-60 modern, a környék képébe jól beilleszkedő sorházat emelnek a következő években. bár a sorház-építési akciót csaknem két évvel ezelőtt hirdették meg az illetékesek, a munkálatok megkezdése különböző okokból elhúzódott. a beépítési tervet a buváti elkészítette, s a tanács és az otp között megegyezés született a közművesítéssel, illetve a telkekkel kapcsolatban - így most már adottak a feltételek a nagyvonalú tervek valóra váltására.

az elmúlt években gombamódra elszaporodtak az engedély nélküli építkezések. a fővárosi tanács szigorú rendelkezéseket léptetett életbe az „orv-építők”, felelősségre vonására és az ötletszerű, városképi, fejlesztési szempontokat figyelmen kívül hagyó építkezések megszüntetésére. a szerdai ülésen a városrendezési és építészeti osztály beszámolt arról, hogy a múlt év közepe óta 72, tanácsházi hozzájárulás nélkül emelt bődét, épülettoldaleköt, stb. bontattak le, s a továbbiakban is hasonló szigorral járnak el az engedély nélkül építőkkel szemben.

a végrehajtó bizottság végül jóváhagyta a délpesti szennyvíztisztító telep beruházási programjának módosítását és határozatot hozott új utcaelnevezésekről./mti/

--

le

14.40/n

-26-

bb 47. vendéglátóipari kiállítás szekszárdon

vid te szb ki

1963. április 10.

szerdán szekszárdon a mecsekvidéki Üzemélelmezési vendéglátóipari vállalat rendezésében vendéglátóipari kiállítás nyílt meg. a három napig nyitvatartó kiállításon hidegkonyhai, félkész- és készételeket, cukrászsüteményeket, valamint alufóliás ételeket mutatnak be. /mti/

--

bb 48. aláírták az ezévi magyar-kínai árucsereforgalmi és fizetési megállapodást

t sz/tr szb vg

1963. április 10.

a barátság és a kölcsönös megértés légkörében folytatott tárgyalások után szerdán a külkereskedelmi minisztériumban aláírták a magyar népköztársaság és a kínai népköztársaság közötti 1963. évi árucsereforgalmi és fizetési megállapodást.

a megállapodás értelmében magyarország csőgyári berendezéseket, műszereket, különböző gép alkatrészeket és gyógyszert szállít kínának, ahonnan különféle ásványi terméket, vegyipari alapanyagokat, élelmiszereket, szerszámgépeket és könnyűipari cikkeket vásárol külkereskedelmünk.

a megállapodást magyar részről karádi gyula, a magyar népköztársaság kereskedelmi kormányküldöttségének vezetője, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, kínai részről csei ce-min, a kínai népköztársaság kereskedelmi kormányküldöttségének vezetője, kína magyarországi nagykövete írta alá.

az aláíráson jelen volt incze jenő külkereskedelmi miniszter, kadala miklós a tárgyalásokon résztvevő magyar kereskedelmi kormányküldöttség helyettes vezetője, nagy jános nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője és a magyar kereskedelmi kormánydelegáció több tagja. ott volt li chang, a kínai kereskedelmi kormánydelegáció vezető helyettese, lin chung, kína magyarországi nagykövetségének tanácsosa, csan csen, a nagykövetség kereskedelmi tanácsosa és a kínai kereskedelmi kormánydelegáció többi tagja. /mti/

--

le

14.45/n

-27-

bb 49. halálos traktorbaleset

vid j-lm ká

1963. április 10.

tragikus végű szerencsétlenséget okozott kedden a hajdu-bihar megyei gáborján községben szabó géza traktoros, az új élet termelőszövetkezet tagja. a községen áthaladva gépével az ártézi kútnál nagy gyorsasággal fordult - ugyanis fék helyett a gázpedált nyomta le, - s a kút betonkávájához szorította karalyos imréné 29 éves gáborjáni asszonyt. azonnal a berettyóújfalui kórházba szállították, amputálták két lábát, de már nem tudták megmenteni, szerdán hajnalban meghalt. a rendőrség szabó géza traktorost őrizetbe vette és ellő az eljárást megindította./mti/

..-

bb 50. új épületekkel, új játékokkal gazdagodott a mecseki vidám park - állatódvoda és erdei vadászház a mecseki állatkertben

vid j-lm ká

1963. április 10.

a mecseki vidám park szerdán nyitotta meg kapuit látogatói előtt, és ezzel a nappal indult az állatkertet a vidám parkkal összekötő mecseki uttórvasút is. a vidám park új étel-miszer-pavilonnal, büfével, irodaházzal az eső ellen védő öt műanyag-tetőpavilonnal és 10 játékkal gyarapodott. a játékok javarészt társadalmi munkában pécsi üzemek, kisz fiatalok készítették. így a közlekedési vállalat kiszeseit dicsérik a go-cartok, a vegyesipari vállalat ajándékozta a vidám parknak a pónifogat felszerelését.

a mecseki állatkert 200 000 forint értékű gazdasági épülettel, étel-miszer-pavilonnal és a mecseki erdőgazdaság ajándékaerént erdei vadászházzal gyarapodott. ez utóbbit a mecseki állatvilágot és trófeagyűjteményeket bemutató kiállítási helyiségnek használják fel. szerdán volt az állatódvoda „premierje”, is. együtt helyezték el a szelid patásokat - a muflont és a két kameruni kecskét, valamint a sztárnak számító, apró racka-juhot a dingó- a farkas- és a rókaölkökkel s a négy medveboccsal. egyelőre teljes a békesség, a mecseki állatódvoda „társbérleti”, jól megférnek egymással./mti/

..-

bb 51. miskolcon megnyílt szurcsik jános munkácsy-dijas festőművész kiállítása

vid fm/tné-lm fm

1963. április 10.

a miskolci herman otto muzeumban szerdán nyitották meg szurcsik jános festőművész kiállítását. a fiatal képzőművész, - akit munkásságáért hazánk felszabadulásának 18. évfordulóján tüntették ki a munkácsy-dijjal, budapesti kiállításának legjavát, csaknem félszáz alkotását mutatja be a miskolci közönségnek./mti/

..-

14.55./n

-28-

le

bb 52. kazakevics lenin-dijra javasolt kis regénye magyarul

sze szb ha

1963. április 10.

lenin születésének 93. évfordulója alkalmából a szovjet híradó szerkesztősége idei 8. számának mellékletként ajándékot nyújt át olvasóinak: emmanuil kazakevics ismert szovjet író, a kék füzet, című kisregényét. a könyvet az 1963. évi lenin-dijra terjesztették fel./mti/

..-

bb 53. i.t. zamercev vezérőrnagy látogatása a magyar partizán szövetségben

t bc/sze szb ha

1963. április 10.

i.t. zamercev vezérőrnagy, budapest első szovjet városparancsnoka szerdán látogatást tett a magyar partizán szövetségben, ahol régi harcostársaival találkozott. a találkozó részvevői meleg, varáti beszélgetésen elevenítették fel a felszabadulást követő időszak emlékeit./mti/

..-

bb 54. németh károly helsinki utazott

sze szb ha

1963. április 10.

németh károly, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára szerdán helsinki utazott, ahol az mszmp képviselőjében résztvesz a finn testvérpárt 13. kongresszusán.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, valamint kovács zoltán és bencze károly, a központi bizottság osztályvezetőhelyettesei./mti/

..-

15.30/a

- 29 -

Handwritten signature

bb 55. száz éves a magyar egészségügyi könyvkiadás - a jubileum alkalmából egészségügyi könyvkiállítás nyílt

t ms/gk/m/ha

1963. április 10.

száz évvel ezelőtt, 1863-ban alapította meg markusovszky lajos, a magyar orvostudomány nagy alakja a magyar orvosi könyvkiadó társulatot. ezzel kezdődött a magyar nyelvű orvosi könyvkiadás. a társulat 1948-ig működött, ekkor az egészségügyi könyvkiadó, majd 1957-ben a medicina egészségügyi könyvkiadó lépett örökébe, de - főleg az idegen nyelvű orvosi könyvkiadásban - nagy feladatot teljesít az akadémiai kiadó is.

a századik évforduló alkalmából a kiadói főigazgatóság, a medicina kiadó, az akadémiai kiadó és az állami könyvterjesztő vállalat egészségügyi könyvkiállítást rendezett az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének székházában. a kiállítást szerdán nagyszámu érdeklődő szakközönség jelenlétében dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese nyitotta meg. egészségügyi könyvkiadásunk helyzetével, feladataival foglalkozva hangsúlyozta, hogy ez év végéig valamennyi egyetemi tárgyból magas színvonalu tankönyv áll a hallgatók rendelkezésére. világviszonylatban is elismert monográfiák, az orvostovábbképzést szolgáló sorozatok és értékes orvostörténeti munkák láttak napvilágot.

a kiállítás pápai páriz ferenc csaknem 300 éves munkájától a jelenkor külföldön is elismerést aratott műveinig mutatja be egészségügyi könyvkiadásunk fejlődését. /mti/

...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 49-es számú hírünk /halálos traktorbaleset /

szövegében a traktoros neve helyesen: szántó géza.

/mti/

...-

16.25/a

- 30 -

bb 56. beszámoló, tudományos előadások az akadémiai nagygyűlés harmadik napján

t ms/tm/m/ha

1963. április 10.

szerdán, az akadémiai nagygyűlés harmadik napján folytatódott a tudományos osztályok ülései. geleji sándor akadémikus a műszaki tudományok osztályának ülésén ismertette az osztályvezetőség beszámolóját, a pszichológiai bizottság ülésén pedig gegegesi-kiss pák akadémikus számolt be az elmúlt időszak munkájáról. az osztály-üléseken több jelentős tudományos előadás is elhangzott. nagy érdeklődés fogadta többek között molnár erik akadémikus hazafiság és internacionalizmus című előadását, amely a nyelv- és irodalomtudományok, valamint a társadalmi és történeti tudományok osztályának együttes ülésén hangzott el. kianiczay tiber, az irodalomtudományok doktora, a polgári irodalomtörténetírás öröksége és a marxista irodalomtudományok címmel tartott előadást kovács istván, az állam és jogtudományok doktora pedig a gazdaság szerkezetének és vezetésének kérdéseit világította meg a szocialista alkotmányokban. a matematikai és fizikai tudományokat pák lénárd levelezőtagnak a központi fizikai kutató intézetben folyó szilárdtest fizikai kutatásokról adott beszámolója, nagy elemérnek, a fizikai tudományok doktorának a fémek hibaszerkezetét tárgyaló előadása és szalay sándor levelező tag előadása képviselte, amelyben a humuszsavak jelentőségéről szerzett újabb ismereteket foglalta össze.

szabó zoltán levelezőtagnak a távlati kutatási terv egyik fő feladatával kapcsolatos kémiai alap kutatások koordinálásáról adott tájékoztatót. a biológiai tudományokat györffy barnán és farkas gabornak, a tudományok doktorainak előadásai képviselték, akik a növénytermesztés és nemesítés szempontjából fontos alap kutatásokról számoltak be.

csütörtökön ugyancsak osztályülésekkel folytatódik a nagygyűlés. /mti/

...-

bb 58. kitüntetés

te vm ha

1963. április 10.

a népköztársaság elnöki tanácsa szabó pák kétszeres kossuth-díjas írónak, írói munkássága elismerésül, 70. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetését dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. a kitüntetés átadásánál jelen volt kiss károly az elnöki tanács titkára, lugossy jeno, művelődésügyi miniszter helyettes és darabos iván, az mshmp kb. osztályvezetője. /mti/

17.25/a

- 31 -

bb.57. meghalt dr. hadnagy László miniszterhelyettes

i lv/tm/m/ha

1963. április 10.

dr. hadnagy László művelődésügyi miniszterhelyettes április 10-én, 42 éves korában rövid betegség után váratlanul elhunyt.

dr. hadnagy László 1921-ben született, szombathelyen. a felszabadulás előtt nehéz körülmények között végezte iskoláit. 1945 után tanári oklevelet szerzett a budapesti egyetem bölcsészeti-tudományi karán. a tanácsok megalakulása után 1954-ig megyei népművelési osztályvezető, majd 1962-ig a zala megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese volt. 1962-ben művelődésügyi miniszterhelyettesé nevezték ki. munkája elismerésül két alkalmalmmal részesült kormánykitüntetésben.

dr. hadnagy Lászlót a művelődésügyi minisztérium saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

bb.59. dr. patkós Lajos a fővárosi bíróság új elnöke

k sr/tné/m/sr

1963. április 10.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány dr. patkós Lajost nevezte ki a fővárosi bíróság új elnökévé. szerdán az új elnököt beiktatták és átvette hivatalát. /mti/

bb.60. végzős gépészmérnök hallgatók mókás bucsufelvonulása a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid/te/m/ki

1963. április 10.

szerdán délután érdekes, színes látványosságra került sor a miskolci nehézipari műszaki egyetemen. az idén végző csaknem kétszáz gépészmérnök-hallgató vidám, mókás bucsufelvonulást rendezett. a piros, lila süveget viselő csoportból, motoros diszszázból, régi gőzgépet vontató részlegből álló menet vidám, tréfiás jeleneteket rögtönözve vonult végig a diákszállástól az egyetemi sportpályáig. az ötévi diákélet epizódjait felelevenítő bucsufelvonulásnak nagy sikere volt. /mti/

17.34/a

- 32 -

Patkó

bb.61. a borsodi építőik ösztöndíjasai budapesten találkoztak a vállalat vezetőivel

vid/te/a cz

1963. április 10.

a borsod megyei építőipari vállalat ösztöndíjával tizenötven tanuló a különböző egyetemeken építő, közgazdász, gépész - és villamosipari tanszékeken. a vállalat vezetői állandóan figyelemmel kísérik ezekben a fiatalokban az életét, fejlődését, sőt legutóbb azt is elhatározták, hogy a budapesti egyetemeken tanuló ösztöndíjasokat negyedévenként felkeresik. az első ilyen látogatásra szerdán került sor. a vállalat igazgatója, főmérnöke és a személyzeti osztály vezetője a budapesti 22-es építőipari vállalat klubjában találkozott az ösztöndíjasokkal. a baráti beszélgetésre egyetemi tanárokat is meghívtak. a tanácskozáson ismertették a borsod megyei építőipari vállalatnál a műszaki fejlesztésben eddig elért eredményeket. megígérték, hogy az ösztöndíjasok az üzemi gyakorlaton olyan beosztást kapnak, amely szakmai fejlődésüket a legjobban segíti. bejelentették azt is, hogy a vállalat jövőre már 21 fiatalnak ad ösztöndíjat. /mti/

bb.62. elutazott magyarországról a kubai köztársaság nagykövete

gk/m/ha

1963. április 10.

quintin pino machado, a kubai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szerdán végleg elutazott magyarországról. a távozó nagykövet búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. megjelent a repülőtéren henryk grochulski, a lengyel népköztársaság nagykövete, a budapesti diplomáciai testület doyenje, a budapesten akkreditált külképviseletek több vezetője és tagja, valamint a kubai nagykövetség munkatársai. /mti/

bb.63. dobi istván fogadta a japán követet

gk/m/ha

1963. április 10.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke szerdán bemutatkozó látogatáson fogadta ken-ichiro yoshidát, japán magyarországi rendkívüli követet és meghatalmazott miniszterét. /mti/

18.22/a

- 33 -

Patkó

bb 64. kézimunka kiállítás adonyban

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 10.

még múlt év őszén az adonyi nőtanács tagjai egységesen csatlakoztak a rádióknak és a televízióknak ahhoz a felhívásához, hogy támogassák és fejlesszék országsszerte az asszonyok a magyar népművészetet. adonyban a téli hónapokban indított népművészeti kézimunka szakkörben hatvan leány és asszony tevékenykedett rendszeresen. három hónapos munkájuk eredményeként kézimunka-kiállítást nyitottak szerdán az adonyi tanácsháza nagytermében. kétszáznál több mezőkövesdi, torockói, kalotaszegi, buzsáki, sárközi, rábaközi, nógrádi, tardi és bihari himzés sorakozik a kiállítási teremben. /mti/

...

bb 65. igazi a telitalálat - Lágymányosi villanyszerelő a Lottó főnyeremény

t kf/tm/m/cz

1963. április 10.

a múlt héten a vigszínházban megtartott 14. heti Lottósorsoláson ismét volt öt-találatos szelvény, amelyet az egyik takarékpénztári fiókban helyeztek letétbe. a nyertes szelvényt a sportfogadási és Lottó igazgatóság szerdán azonosította az ellenőrzési szelvényrésszel és a telitalálat igaznak bizonyult.

szerdára az idei negyedik Lottó főnyeremény szerencsés tulajdonosa is ismeretessé vált: a 7.336.917 szelvényen réday péter lágymányosi lakos, villanyszerelő, a világítástechnikai vállalat dolgozója töltötte ki.

a szerencsés elmondotta, hogy régi kedvelője a totó és Lottójátéknak, mindkettőben megindulásuk óta résztvesz. közösen Lottózott barátaival, a kollektiva azonban éppen a „telitalálatos” héten bomlott fel. ő az eddig megjátszott számok egy részével önállóan tovább játszott - amint az eredmény mutatja, sikerrel.

az 1.941.543 forintot érő főnyereményt április 17-én fizetik ki a szerencsés Lottózónak. /mti/

...

18.32/a

- 34 -

PKK

bb 66. a középiskolai fizika-tanárok országos ankétja

t ms/tr/m/ha

1963. április 10.

az eötvös Loránd fizikai társulat évről-évre országos ankétot rendez a középiskolák fizika tanárai részére. az ankétokon a fizika egy-egy tárgykörében tudományos, technikai és módszertani kérdésekről kapnak a résztvevők tájékoztatót, ezenkívül országos méretű tapasztalatcserét folytathatnak.

az idei háromnapos ankét tárgya a hótan tanítása volt. az ankétnak lengyel- és német vendégei is voltak.

a szerdai záróülésen gyulai zoltán akadémikus, az eötvös Loránd fizikai társulat elnöke átadta az idei mikola sándor fizika-tanári díjat. levius ernőnek, a budapesti ságvári endre gyakorló gimnázium tanárának. a fizikai demonstrációs eszközpályázat díját jánossy lajos akadémikus, adta át. az első díjat párkányi lászló, az eötvös Loránd tudományegyetem adjunktusa nyerte. /mti/

...

bb 68. időjárásjelentés

tm vm

1963. április 10.

a meteorológiai intézet jelenti április 10-én, szerdán 19 órakor:

keleten is melegebb idő

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások esőkkel, néhány helyen zivatarral. élénk déli, délnyugati szél. a hőmérséklet keleten is emelkedik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 17-20 fok között. /mti/

bb 67. fenyvesi mária - Magyarország első örökös női gyorsíróbajnoka

k vm cz

1963. április 10.

az országos gyorsíró-és gépiró versenybizottság „Magyarország örökös női gyorsíróbajnoka” címmel tüntette ki fenyvesi máriát, a magyar távirati iroda munkatársát. az első magyar női örökös bajnoknak a művelődésügyi minisztérium képviselője ünnepi ülésen adta át a kitüntetésről szóló díszoklevelet és a minisztérium jutalmát. /mti/

19.50/a

- 35 -

PKK

bb 69. kádár jános fogadta maurice thorezt és jeanette vermeerschot

k vm cz

1963. április 10.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szombán fogadta maurice thorezt, a francia kommunista párt főtitkárát és feleségét, jeanette vermeerschot, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagját. kádár jános szívélyes baráti beszélgetést folytatott a francia vendégekkel. a beszélgetésen jelen volt nemes dezső, a mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.
/mti/

- 36 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1963. április 10.

bb 1. budapest vizellátásáról: javult a víz minősége, 50.000-60.000 köbméterrel többet fogyaszt budapest mint tavaly ilyenkor, új vízművek épülnek, az ipari üzemeknek azonban fel kell készülniök az esetleges nyári korlátozásokra

i hbj/sze vm vg

1963. április 11.

télidőben az alacsony dunai vízállás miatt sokszor akadozott a főváros vizellátása, s a víznek kissé magas ize volt. most, hogy emelkedett a duna vízszintje és jégpáncél már nem akadályozza a duna „lélegzétvételét”, zavartalan a vizellátás és sokat javult a víz minősége. a szakembereknek azonban feltűnt, hogy most már hetek óta rendkívül sok vizet fogyaszt a főváros: jelenleg mintegy 600.000 köbmétert, 50.000-60.000 köbméterrel többet, mint tavaly ilyenkor. kétségtelen oka ennek az is, hogy a múlt évben mintegy hatezerrel nőtt a fogyasztók száma, új lakótelepek kapcsolódtak be a vizellátásba, korszerűbb és egyben vízigényesebb technológiákra tért át sok üzem. valószínű azonban, hogy még mindig rengeteg víz folyik el a rejtett töréseken is.

az előjelek szerint a nyáron újabb rekord-fogyasztás lesz. tavaly nyáron kánikula idején napi 712.000 köbméter volt a csúc, az idén 750.000 köbméteres rekordfogyasztásra számítanak. annak érdekében, hogy ezt a hatalmas mennyiséget megkaphassa budapest, nagyarányú beruházásokat kell határidő előtt befejezni. júliusig el kell készülnie a hármas számú főnyomóvezetéknek - aminek egyébként december 31. az eredeti határideje, - s amelynek építése a kemény tél miatt késedelmet szenvedett. a vízművek szerelői vállalták, hogy saját szakaszukat május 1-re elkészítik, s utána segítséget nyújtanak az ém 1-es számú mélyépítő vállalatnak, amely a lényegesen hosszabb szakaszt készíti, s amely vállalat ugyancsak nagy erőket összpontosít erre a munkára. készül szigetszentmiklóson 60 csökut, s egy nagy csáposkut, ezek a vízművek is nyáron már vizet adnak.

nagyok az erőfeszítések, hogy több vizet kaphasson budapest. ennek ellenére számolni kell azzal, hogy még ez a hatalmas mennyiségű víz sem lesz elég nyáron kánikulában. a vízművek már most figyelemztette az üzemeket, lehetőleg gondoskodjanak saját víznyerési lehetőségeikről is és tegyenek intézkedéseket a víztakarékosságra, mert vízhiány idején elsősorban a lakosság igényét elégíti ki./mti/

- 1 -

[Handwritten signature]